

Mindig használj gyermekjogi megközelítést!

A gyermekjogi megközelítés:

- **elősegíti a gyermekjogok érvényesülését** úgy, ahogy az ENSZ Gyermekjogi egyezménye és más nemzetközi emberi jogi dokumentumok lefektetik;
- **gyermekjogi előírásokat és elveket alkalmaz a viselkedések, tevékenységek, politikák és programok irányításához** (különös tekintettel a megkülönböztetés tilalmára, a gyermek legfőbb érdekének figyelembevételére, az élethez és fejlődéshez való, illetve a véleménynyilvánításhoz való jogára, és arra a jogra, hogy a gyermeket gondviselői, szülei és a közössége támogassa jogai gyakorlásában, a gyermek fokozatos fejlődésével összhangban);
- **erősíti a gyermekek, mint jogalanyok képességeit saját jogaik érvényesítésében, és a felelős személyek képességeit, hogy teljesítsék gyermekekkel szembeni kötelességeiket.**

Átmegy a kezdeményezésed a gyermekjogi megközelítés tesztjén?

Képzeld el egy gyermeket, aki egy asztalon ül. Ahhoz, hogy egy projektet, programot, tevékenységet, politikát, jogszabályt vagy viselkedést gyermekjogilag megalapozottnak tekinthessünk, annak:

- hozzá kell járulnia a gyermekjogok érvényesüléséhez,
- erősítenie kell a jogalanyok és felelősök képességeit,
- és minden ernyőszerű gyermekjogot figyelembe kell vennie: Gyermekjogi egyezmény (CRC) 2.,3.,4.,5.,6.,12. cikkek

Ha bármelyik hiányzik, az asztal elveszíti stabilitását, és a gyermek leesik róla.

A **gyermekjogi nevelés** és a **gyermekjogi megközelítés** az **emberi jogi nevelés** és az **emberi jogi megközelítés** szélesebb csoportjába tartoznak, de a gyermekjogi előírásokat és alapelveket sokkal szisztematikusabban alkalmazzák (különösen a hat ernyőszerű gyermekjogot).

A teljes kézikönyv angol nyelven letölthető a www.unicef.hu/gyermekjogi-neveles oldalon.

KÉZIKÖNYV A GYERMEKJOGI NEVELÉSRŐL:

A gyermekjogok bevezetése a kora gyermekkori nevelésbe, az általános és a középiskolákba

Együtt a
gyermekekért

unicef

Mit jelent a gyermekjogi nevelés?

A gyermekjogok és a gyermekjogi megközelítés tanítása és tanulása annak érdekében, hogy a felnőtteket és a gyermekeket képessé tegyük azok alkalmazásáért való kiállásra családjukban, iskolájukban, közösségükben, nemzeti és globális szinten.

A gyermekjogi nevelés a **cselekvésről** szól. A gyermekjogokról tanulva és a gyermekjogi megközelítést megismerve a **gyerekek és a felnőttek képesek lesznek változást teremteni mind a közvetlen környezetükben, mind a világban.**

A gyermekjogi nevelés összhangban van az ENSZ Gyermekjogi egyezményének preambulumban foglaltakkal, miszerint: „a gyermeknek teljes mértékben felkészülnie kell lennie önálló élet vitelére a társadalomban, valamint, hogy az Egyesült Nemzetek Alapokmányában meghirdetett eszmények, különösen a béke, az emberi méltóság, a türelmesség, a szabadság, az egyenlőség és a szolidaritás szellemében szükséges nevelni.”

A gyermekjogi nevelés **célja, hogy támogassa a jogalanyokat- különösen a gyerekeket- jogaik követelésében, és a felelős személyeket kötelességeik teljesítésében.** Segíti a gyerekeket és felnőtteket a közös munkában, és bátorítja a valódi részvétel és a gyerekek polgári bevonódását.

Az emberi jogi neveléshez hasonlóan a gyermekjogi nevelés egyaránt **tartalmazza a tanulást a jogokról, a jogokon keresztül** (jogok, mint a tanulási kultúra átalakításának szervező elve), és **a jogokért** (cselekedni a jogok érvényesüléséért), méghozzá a **tanulás, mint jog** átfogó elve részeként.

A gyermekjogi nevelés sokkal többet jelent a Gyermekjogi egyezmény tanórai oktatásánál!

A nemzeti kontextustól és terminológiától függően a gyermekjogi nevelést több oldalról is megközelíthetjük, pl. az állampolgárság, a globális nevelés vagy az oktatás és fejlődés nézőpontjából. Függetlenül attól, hogy hogyan nevezzük, a legfontosabb, hogy munkánk folyamán gyermekjogi megközelítést alkalmazzunk

Az UNICEF számos különböző területen dolgozik a gyermekjogi nevelésért világszerte. Ez a kézikönyv a gyermekjogi nevelés formális oktatásban való megvalósulásáról szól kisgyermekkorban, általános és középiskolákban.

További kezdeményezések lehetnek: nemzeti, regionális és nemzetközi szinteken történő figyelemfelhívás: az adományozókkal és a vállalati szektorral való együttműködés, gyermekjogi nevelés vészhelyzetekben, stb. Minden ilyen kezdeményezés kiegészíti egymást.

A gyermekjogi nevelés faja: gyermekjogi kezdeményezések a formális oktatásban

